

Raadsvoorstel

Zaaknummer: Z-16-57382\3. Bestuur\7019
Datum voorstel: 17 oktober 2016
Datum collegevergadering: 1 november 2016
Datum raadscommissie: 24 november 2016
Datum raadsvergadering: 8 december 2016
Portefeuillehouder: dhr. Van Trigt
Behandelend ambtenaar: René Daalmans
E-mailadres: r.daalmans@hillegom.nl
Telefoonnummer: 0252 -537241

Agendapunt: --

Aan: de raad van de gemeente Hillegom

Onderwerp: Gezond Geregeld

Wij stellen voor

met betrekking tot “Gezond Geregeld”, het eindrapport Agenda2020 RDOG HM:

1. de beoogde maatschappelijke effecten, deeleffecten en bijbehorende indicatoren bij het bestrijden van huiselijk geweld en kindermishandeling vast te stellen;
2. de beoogde maatschappelijke effecten, deeleffecten en bijbehorende indicatoren bij de jeugdgezondheidszorg vast te stellen.

Inleiding

De overdracht van taken van het Rijk naar gemeenten heeft de uitvoering in het sociale domein in beweging gebracht. Dit heeft ook gevolgen voor de taken en positionering van de Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Hollands Midden (GGD HM), onderdeel van de Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg Hollands Midden (RDOG HM). Daarbij hebben zowel colleges als gemeenteraden van de 19 gemeenten in Hollands Midden de afgelopen jaren de behoefte uitgesproken meer sturing en grip te willen hebben op de financiën in relatie tot de taken en prestaties van de RDOG HM. Medio 2014 zijn de raden geïnformeerd over het besluit van het bestuur om te starten met het project RDOG2020, dat tot doel had een effectief antwoord te formuleren op beide invalshoeken. In oktober 2016 is het project afgerond met de vaststelling in concept van het eindrapport “Gezond Geregeld” in het Portefeuillehoudersoverleg Agenda2020 Hollands Midden.

De GGD HM is een Gemeenschappelijke Regeling en voert voor de 19 gemeenten een groot aantal taken uit. De Wet Publieke Gezondheid (WPG) verplicht gemeenten een deel van de taken op het gebied van de publieke gezondheid te beleggen bij de GGD. Voor andere taken op dit terrein –zoals bijvoorbeeld de jeugdgezondheidszorg– is de gemeente vrij een uitvoerder te kiezen. Ook andere taken, bijvoorbeeld op grond van de Jeugdwet of de Wmo, kunnen bij de GGD belegd worden. Daarnaast voert de GGD taken voor andere organisaties uit zoals de politie en het COA.

De GGD HM is ondergebracht binnen de Gemeenschappelijke Regeling RDOG HM. Andere onderdelen van de RDOG zijn de Regionale Ambulancevoorziening (RAV), die bekostigd wordt op grond van de Zorgverzekeringswet en de Geneeskundige Hulp bij Ongevallen en Rampen (GHOR). De kosten van de GGD zijn circa 40 miljoen euro per jaar, de bijdrage van gemeenten is hiervan ongeveer 90%. De RAV kost circa 24 miljoen per jaar, ruim 90% hiervan wordt betaald door de zorgverzekeringen. De kosten van de GHOR tenslotte zijn jaarlijks bijna 2 miljoen.

De 19 gemeenten uit Hollands Midden zijn eigenaar van de RDOG HM. De opdrachtgeversrol van gemeenten betreft vooral de GGD en dit is ook het deel van de organisatie waar de gemeenten het meeste aan betalen. Het project Agenda2020 RDOG HM richt zich specifiek op het onderdeel GGD.

In de aanbestedingsbrieven van de begroting 2016 en 2017 van de RDOG HM en in afzonderlijke nieuwsbrieven bent u eerder geïnformeerd over de voortgang van het project.

De aanbevelingen en voorstellen uit het eindrapport over opdrachtgeverschap en de wijze waarop dat te organiseren zijn door het college vastgesteld. Dit betreft het rapport "Gezond Geregeld", met uitzondering van hoofdstuk 4 en bijlage 1. Hoofdstuk 4 en bijlage 1 bevatten de kaders, waarvoor de raad het bevoegde orgaan is. Het college legt die nu ter vaststelling aan u voor.

Bestaand kader/context

- Wet Publieke Gezondheid (WPG 2008)
- Besluit Publieke Gezondheid (2014)
- Landelijk professioneel kader voor de jeugdgezondheidszorg (2015)
- Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015)
- Jeugdwet (2015)
- Beleidsnota "Gezond door bewegen" (2013)

Beoogd effect

Het realiseren van een goede publieke gezondheid in de regio Hollands Midden in samenwerking tussen gemeenten en GGD

Argumenten

1.1 De hier voorgestelde aanpak geeft invulling aan de rol van de gemeenteraad zoals vastgelegd in de Wet Publieke Gezondheid (WPG)

De gemeenteraad heeft in de WPG heldere bevoegdheden gekregen. Artikel 13 lid 2 van de bepaalt dat de gemeenteraad aangeeft:

- wat de gemeentelijke doelstellingen zijn ter uitvoering van de in de WPG genoemde taken,
- welke acties in de bestreken periode worden ondernomen ter realisering van deze doelstellingen en
- welke resultaten de gemeente in die periode wenst te behalen.

Als context waarin de gemeenteraad deze rol vormgeeft noemt de WPG de landelijke nota gezondheidsbeleid. Sinds de decentralisaties in het sociale domein brengt niet elke gemeente meer een afzonderlijke nota gezondheidsbeleid uit maar is sprake van integraal beleid in het sociale domein. Dit doet echter niets af aan de bevoegdheden van de raad.

2.1 De hier beschreven maatschappelijke effecten bestrijden huiselijk geweld en kindermishandeling zijn een aanscherping van de Regiovisie.

De beschreven maatschappelijke effecten bestrijden huiselijk geweld en kindermishandeling is een concretisering van de 'Regiovisie geweld in huiselijke kring Hollands Midden 2014-2018' doordat nu ook indicatoren zijn uitgewerkt. Dit geeft u de mogelijkheid de resultaten te monitoren. De uitvoering hiervan ligt in handen van de afdeling Veilig Thuis van de GGD HM. Met het vaststellen van de hier beschreven beoogde resultaten geeft u als gemeenteraad een aanscherping van het reeds vastgestelde beleid.

2.2 Met de vaststelling van de beoogde maatschappelijke effecten geeft u het college een helder kader om de opdracht in te richten bij de GGD.

Met het formuleren van maatschappelijke effecten met hieraan gekoppeld indicatoren ontstaat helderheid over de rol van de GGD en welke toetssteen gehanteerd wordt om de beoogde effecten te monitoren. Op deze wijze kunnen gemeenten scherper sturen op gewenste effecten op deze terreinen. Dit komt tegemoet aan de gemeentelijke behoefte om beter te bepalen wat de GGD wel en niet (meer) doet.

2.3. De financiële bijdragen van de gemeenten van Hollands Midden aan de GGD maken een effectieve en tijdige sturing wenselijk.

Met deze aanpak is de inbreng van de gemeenteraden effectiever en kan vroeger in traject plaatsvinden. Met een jaarlijkse omzet van de GGD van 40 miljoen is dit geen overdreven luxe. Momenteel geven de raden hun zienswijze op de begroting van de RDOG HM nadat deze door de organisatie is opgesteld en het DB is gepasseerd. Raden maken geregeld kenbaar dat ze hun sturings- en beïnvloedingsmogelijkheden als beperkt ervaren. In de nieuwe situatie is de invloed van raden effectiever, vroeger in het traject en is meer mogelijk.

2.4. Omdat de 19 colleges van Hollands Midden gezamenlijk opdrachtgever voor de GGD zijn is een gezamenlijke kaderstelling door de gemeenteraden onontkoombaar.

De WPG legt de verantwoordelijkheid voor de taken publiek gezondheid bij de colleges in de regio. Door in een projectaanpak van de 19 gemeenten en de GGD samen de beoogde maatschappelijke effecten met indicatoren op te stellen is een stevige basis gelegd voor een gedeeld opdrachtgeverschap van de colleges. Dit geeft tevens een stevige basis voor de kader stellende rol van de gemeenteraden. Eigen aan een gemeenschappelijke regeling is dat de deelnemers met elkaar tot overeenstemming komen over de kaders en opdrachten. Wij vragen de raden dan ook de voorgestelde maatschappelijke effecten als gedeeld kader vast te stellen.

3. De hier beschreven maatschappelijke effecten jeugdgezondheidszorg zijn een aanvulling op het gemeentelijk beleid in het kader van de Jeugdwet.

Goede jeugdgezondheidszorg levert een stevige preventieve bijdrage in het signaleren en voorkomen van problemen bij jongeren en vormt daarmee een relevante basis voor- en aanvulling op het gemeentelijk beleid in het kader van de Jeugdwet. Met het vaststellen van de hier beschreven beoogde resultaten geeft u als gemeenteraad een aanscherping van het reeds vastgestelde beleid.

Kanttekeningen

Een gemeenschappelijke regeling veronderstelt dat gemeenten samen en gelijk besluiten. Door een zelfde voorstel aan zowel de colleges als de gemeenteraden voor te leggen is de basis hiervoor aanwezig. Als raden en colleges afwijken van de voorstellen zal dat tot maatwerk en hogere kosten leiden.

Financiële consequenties

"Gezond Geregeld" heeft geen financiële consequenties. De bestaande financiële afspraken tussen gemeenten enerzijds en van gemeenten met de RDOG HM anderzijds blijven intact. Doordat er meer transparantie ontstaat over de inhoud van de opdracht en

de financieringsmodellen is wel de basis gelegd om een inhoudelijk gesprek te voeren over de kosten en financiering van de opdrachten. Gemeenten die de opdracht willen uitbreiden of de kwaliteit willen verhogen hebben nu de instrumenten in handen om dit gesprek op een goede wijze te voeren. De RDOG HM kan vervolgens aangeven wat de meerkosten zijn. Evenzo geldt dit voor gemeenten die willen besparen op de bijdrage. Door te specificeren op welke wijze zij de opdracht willen verkleinen kan de bijdrage omlaag. Bij dit laatste geldt wel dat op onderwerpen waarbij de 19 gemeenten gezamenlijk een opdracht bij de RDOG HM beleggen zij ook gezamenlijk de omvang van de opdracht moeten bepalen.

Aanpak / uitvoering / participatie

In 2014 heeft het bestuur van de RDOG HM besloten tot een onafhankelijk onderzoek naar de gewenste toekomstige ontwikkelingen van de RDOG HM in het licht van de decentralisaties en mogelijke bezuinigingen. Dit onderzoek is uitgevoerd door AEF (Anderson Elffers Felix). Begin 2015 heeft AEF een rapport met conclusies en aanbevelingen opgeleverd. Op basis van deze aanbevelingen is het project Agenda2020 gestart. Daarbij is nadrukkelijk gekozen voor een project van de gemeenten van Hollands Midden zelf in nauwe samenwerking met de RDOG. De sturing van het project lag in handen van een stuurgroep van 8 bestuurders en een portefeuillehoudersoverleg van alle 19 bestuurders die tevens zitting hebben in het Algemeen Bestuur RDOG HM. Met de keuze voor deze projectstructuur ontstond al een scherper onderscheid tussen de verschillende rollen, die van opdrachtgever (portefeuillehoudersoverleg en stuurgroep) en die van eigenaar (AB en DB). Een ambtelijke werkgroep bestaande uit zowel ambtenaren van de gemeenten als van de RDOG HM deed het voorbereidend werk.

Met het vaststellen van 'Gezond Geregeld' wordt een nieuwe wijze van samenwerking tussen gemeenten en RDOG vastgesteld inclusief een aanscherping van de kaders door het formuleren van maatschappelijke effecten met indicatoren.

Er is geen sprake van nieuw beleid. Om deze reden is er geen rol voor adviesraden weggelegd. Wel heeft elk college het eindrapport ter informatie naar de lokale adviesraden gestuurd.

Duurzaamheid

Met de nieuwe wijze van samenwerken tussen gemeenten en RDOG en een aanscherping van de kaders wordt een transparante, toekomstbestendige structuur opgezet voor het behartigen van de publieke gezondheid. Daarbij wordt bestuurlijke drukte zoveel mogelijk vermeden en worden de administratieve lasten beperkt.

HLT

"Gezond Geregeld" staat op de agenda van alle 19 gemeenten van de GR RDOG HM. Zij krijgen allen een inhoudelijk gelijk voorstel ter behandeling voorgelegd.

Urgentie

In maart 2017 dient het Dagelijks Bestuur van de GR een ontwerp begroting 2018 vast te stellen en voor het kenbaar maken van gevoelens voor te leggen aan de raden. De met dit raadsbesluit aangescherpte kaders worden in het ontwerp verwerkt. Het is daarom zeer gewenst zo spoedig mogelijk te besluiten.

Evaluatie

De beoogde effecten en deeleffecten en de bijbehorende indicatoren worden opgenomen in de begroting van de RDOG HM voor 2018.

Met de halfjaarlijkse rapportage en de programmarekening wordt gerapporteerd over de bereikte effecten.

Bijlagen / achtergrondinformatie

- Gezond Geregeld : Beoogde maatschappelijke effecten met indicatoren Hollands Midden
- Gezond Geregeld: Eindrapport

namens het college van burgemeester en wethouders,

ing. G.P. van Lierop
secretaris

A. van Erk
burgemeester

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Hillegom,
gelezen het voorstel van het college van 1 november 2016,
gelet op artikel 108 van de Gemeentewet,

besluit:

met betrekking tot “Gezond Geregeld”, het eindrapport Agenda2020 RDOG HM:

1. de beoogde maatschappelijke effecten, deeleffecten en bijbehorende indicatoren bij het bestrijden van huiselijk geweld en kindermishandeling vast te stellen;
2. de beoogde maatschappelijke effecten, deeleffecten en bijbehorende indicatoren bij de jeugdgezondheidszorg vast te stellen.

Aldus besloten in de raadsvergadering van 8 december 2016,

de griffier
drs. P.M. Hulspas-Jordaan

de voorzitter
A. van Erk